

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวางแผนมีลักษณะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะการวางแผนเป็นการใช้ความรู้ทางวิชาการในการกำหนดสิ่งที่จะพึงปฏิบัติในอนาคต โดยกำหนดหรือคาดการณ์ว่าการบริหารงานจะดำเนินไปในทิศทางใด ซึ่งการพยากรณ์หรือการคาดเหตุการณ์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ประกอบกันเข้าเป็นพิเศษ นอกจากนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอนาคตแล้ว การวางแผนยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกแนวทางปฏิบัติบางอย่างหนึ่ง และการจัดองค์การกับการจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมด้วย (สมพงษ์ เกษมสิน, 2513: 329) การวางแผนเป็นกิจกรรมซึ่งทุกคนเคยทำไม่ว่าจะเป็นการวางแผนในชีวิตส่วนตัวหรือชีวิตการทำงาน อาจเป็นการวางแผนอย่างมีระบบหรือไม่มีระบบ ทำไปโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว (สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์, 2524: 46) และถ้าปราศจากการวางแผนแล้ว การตัดสินใจและการกระทำมักจะจะเป็นไปตามยถากรรม ไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไร อย่างไร และเมื่อใดจึงจะสิ้นสุดการกระทำนั้น (Koontz and O' Donnell, 1968: 136) ดังนั้นการวางแผนจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกประเภท ซึ่ง อูทซ์ บัญประเสริฐ (2538: 5) ได้ให้ความเห็นว่าการวางแผนเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่ง สำหรับการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารที่เน้นการทำงานในแบบที่เป็นระบบ เน้นการทำงานเพื่อประโยชน์ของระบบงานหรือของหน่วยงานโดยตรง โดยใช้ตัวแผนเป็นเครื่องบอกแนวทางการปฏิบัติ แสดงรายละเอียดของสิ่งที่จะปฏิบัติในอนาคต บอกให้รู้ถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ที่ได้กำหนดบอกถึงเป้าหมายของการปฏิบัติการ แสดงถึงวิธีดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในภารกิจ (Mission) ของหน่วยงานหรือองค์การหรือของระบบงานนั้นทั้งระบบ ปัจจุบัน การวางแผนได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในหน่วยงานและองค์การทุกประเภททั้งในภาคของรัฐบาลและเอกชน (อนันต์ เกตุวงศ์, 2534: 1)

กล่าวโดยสรุป การวางแผนมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงาน โดยเฉพาะการวางแผนการศึกษายิ่งมีความสำคัญและจำเป็นมากขึ้น เพราะในขณะที่ประเทศไทยมีความเจริญเติบโตและรุดหน้าทางเศรษฐกิจ ได้ก่อให้เกิดภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อม การวางแผนจะเป็นกลไกที่ช่วยให้มีการคิดค้นหาอย่างมีเหตุผล ในการเลือกทิศทางที่จะพัฒนา

การศึกษา เป็นการคิดหาทางเลือกที่มีหลักเกณฑ์ในการพัฒนาการศึกษาที่จะก่อให้เกิดผลดีที่สุด โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการที่จะจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย หรือบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติหรือเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนการศึกษาตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับภาคหรือจังหวัด

การวางแผนการศึกษาที่ผ่านมา เน้นเฉพาะการวางแผนพัฒนาการศึกษาในระดับชาติหรือส่วนกลาง บ่อยครั้งที่พบว่าการวางแผนในระดับชาติไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะนโยบายที่กำหนดมาจากส่วนกลางไม่เหมาะสม แผนการศึกษาจึงสิ้นสุดที่การพิมพ์แผน ส่วนการปฏิบัติตามแผนจะเป็นเรื่องของผู้บริหารในระดับจังหวัด โดยทางส่วนกลางจะเป็นผู้สั่งการไป ทำให้ผู้บริหารในส่วนจังหวัดบางคนไม่กล้าที่จะคิดริเริ่มใดๆ คงปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปตามที่เคยเป็นมา หรือบางคนอาจตัดสินใจทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่าการวางแผนซึ่งดำเนินการโดยส่วนกลางมีจุดอ่อน คือผู้วางแผนในส่วนกลางมีความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ที่แตกต่างกันไปของแต่ละจังหวัด จึงไม่สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยเกี่ยวกับสภาพการณ์ของท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง ส่วนใหญ่มักจะใช้ค่าเฉลี่ยระดับชาติ ซึ่งสภาพการณ์ในบางจังหวัดแตกต่างจากค่าเฉลี่ยระดับชาติมาก ด้วยเหตุนี้ การกำหนดวัตถุประสงค์ จึงไม่ตรงกับสภาพและความต้องการของแต่ละจังหวัด ดังนั้นการวางแผนการศึกษาในระดับจังหวัด จึงมีความจำเป็นเพราะทำให้สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยสภาพการณ์และปัญหาการศึกษาในแต่ละท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด ตลอดจนสามารถวางแผนพัฒนาการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2532: 40)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักที่สำคัญคือการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับให้กับเด็กไทยทุกคน ที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 อย่างทั่วถึง โดยให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกำหนดเวลาเรียน 6 ปี มีนักเรียนประมาณ 5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 86.94 ของนักเรียนประถมศึกษาทุกสังกัด รวมถึงการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ตักยภาพ และเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในทุกพื้นที่ มีนักเรียนร้อยละ 52.24 ของประชากรกลุ่มอายุ 4-5 ปี และมีสัดส่วนความรับผิดชอบ ร้อยละ 72.50 ของนักเรียนก่อนประถมศึกษาทุกสังกัด และจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักการและข้อบ่งชี้ที่คณะกรรมการการศึกษามีมติมอบหมายให้ดำเนินการเพื่อสนองนโยบายด้านความเสมอภาค

ทางการศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 17.27 ของหน่วยงานทุกสังกัด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539: 1-6)

การเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างการบริหารการประถมศึกษา เมื่อปีพุทธศักราช 2523 มีหลักการสำคัญ คือ มุ่งกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ระดับจังหวัดให้มากขึ้น โดยได้ระบุเจตนารมณ์ไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 ให้มีคณะกรรมการการประถมศึกษาในระดับจังหวัด ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษา ระดับจังหวัดและมีอำนาจหน้าที่สำคัญๆ อีกหลายประการ ในขณะที่เดียวกันองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัดได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ก็ได้รับการกำหนดหน้าที่ให้เป็นผู้วางนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด รวมทั้งทำหน้าที่บริหารแผนงานการติดตามควบคุมประเมินผลโครงการและแผน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527: คำนำ) จะเห็นได้ว่าจังหวัดจะเป็นระดับที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการบริหาร กำกับ การปรับปรุงส่งเสริมแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตจังหวัดของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527: 4) ในช่วงทศวรรษการจัดการประถมศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษา และการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานตามภารกิจโดยตลอด เพื่อให้แผนพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานในสังกัดทุกระดับ ประสานสอดคล้องซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้รับสนองตอบในด้านงบประมาณที่ตรงกับสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534: 1)

รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ระบุครึ่งแผน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผลการรับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาโดยภาพรวม จัดได้เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ จัดได้ ร้อยละ 52.24 ของเด็กอายุ 4-5 ปี แต่ถ้ามพิจารณาเป็นเขตการศึกษาแล้วเขตที่ยังดำเนินการได้ไม่ถึงเป้าหมายคือ เขตการศึกษา 1, 7, 8, 9 และ 12 การเตรียมความพร้อมของนักเรียนเป้าหมายกำหนดไว้ ร้อยละ 100 ปรากฏว่านักเรียนมีความพร้อมทางสติปัญญา ร้อยละ 93.89 ด้านอารมณ์ ร้อยละ 94.36 ด้านสังคม ร้อยละ 94.52 และด้านร่างกาย ร้อยละ 95.43 ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การเกณฑ์เด็กเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาสามารถเกณฑ์ได้ 98.44 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ เด็กไทยทุกคนต้องเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ อัตราการตกชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เฉลี่ยร้อยละ 3.35 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ไม่เกินร้อยละ 1 เมื่อจำแนกเป็นรายชั้นแล้วปรากฏว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีอัตราการตกต่ำ
 ชั้นสูงที่สุดคือ ร้อยละ 9.08 ในด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ผลการดำเนินการที่ผ่านมา
 จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 87.68 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้
 คือร้อยละ 90 การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้กับเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาดำเนินการได้ ร้อยละ 24.30 ของหน่วยงานทุกสังกัด และ
 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นั่นคือระดับผลการเรียนตลอดหลักสูตร
 อยู่ในระดับ 1.50-2.49 มากที่สุด ร้อยละ 50.26 และรองลงมา คือ ระดับ 2.50-3.49
 ร้อยละ 34.27 สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด 8 รายการ
 เป้าหมายกำหนดไว้ร้อยละ 100 นักเรียนมีคุณลักษณะดังกล่าวเฉลี่ยทุกรายการ ร้อยละ 96.65
 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539: 119-120)

สำหรับผลการดำเนินงานจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2537 ของสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 พบว่า การจัดเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนประถม
 ศึกษาทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ยังไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุ
 เป้าหมายที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 100) กล่าวคือ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทร
 สภากร ดำเนินการได้ร้อยละ 73.63, 96.00, 72.67, 96.52 ตามลำดับ มีจังหวัดสมุทร
 ปราการเพียงจังหวัดเดียวที่สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่
 มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา ทุกจังหวัดจัดการศึกษา
 ในระดับดังกล่าวได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 100) กล่าวคือ จังหวัดนครปฐม
 นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร จัดได้ร้อยละ 99.69, 99.72, 92.26,
 96.09 และ 97.88 ตามลำดับ อัตราการตกต่ำชั้นของนักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6)
 โดยเฉลี่ยอยู่ในอัตราที่สูงกว่าเป้าหมาย (ร้อยละ 1) กล่าวคือจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี
 สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มีอัตราการตกต่ำชั้นร้อยละ 3.07, 4.37, 3.88, 3.48 และ
 4.98 ตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่ม
 ประสพการณ์ต่างๆ ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ จังหวัดนครปฐม มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพต่ำกว่าเป้าหมาย จังหวัดนนทบุรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 กลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่ม
 การงานพื้นฐานอาชีพต่ำกว่าเป้าหมาย จังหวัดปทุมธานี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้าง
 เสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ต่ำกว่าเป้าหมาย จังหวัดสมุทรปราการ
 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ต่ำ
 กว่าเป้าหมาย จังหวัดสมุทรสาคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพต่ำกว่าเป้าหมาย

จากข้อมูลผลการจัดการประถมศึกษาทั้งในภาพรวมและในเขตการศึกษา 1 ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารการประถมศึกษายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และเนื่องจากปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จได้แก่การวางแผน ประกอบกับผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ว่ามีขั้นตอน และปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานอย่างไร ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อความรู้ที่อาจจะเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการ และเป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงด้านการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการวางแผน และปัญหาการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 เท่านั้น
2. กระบวนการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 จะครอบคลุมขั้นตอนวางแผน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ และ ขั้นตอนการติดตามประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการวางแผน หมายถึงขั้นตอนการปฏิบัติที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 2.1 ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ประกอบด้วย การจัดตั้งองค์กรหรือมอบหมายบุคคล เพื่อทำหน้าที่ในการวางแผน การกำหนดวิธีการวางแผน การกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการวางแผน และการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน

2.2 ขั้นการวางแผน ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการและเป้าหมาย การจัดทำและวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ และการจัดทำแผนเพื่อเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.3 ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การเตรียมการเพื่อดำเนินการ การสนับสนุนทรัพยากร และการนิเทศ ควบคุม กำกับงาน

2.4 ขั้นการติดตามประเมินผล ประกอบด้วย การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล การประเมินหลังดำเนินการ การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน และการนำผลการประเมินที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการดำเนินงานครั้งต่อไป

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523

เขตการศึกษา 1 หมายถึง เขตความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และรวมความถึงผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ หมายถึง หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณตามกรอบอัตราค่าจ้างข้าราชการพลเรือน ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

หัวหน้างานในฝ่ายแผนงานและงบประมาณ หมายถึง หัวหน้างานแผนงานและโครงการ หัวหน้างานวิเคราะห์งบประมาณ และหัวหน้างานข้อมูล สถิติและรายงาน ตามกรอบอัตราค่าจ้างข้าราชการพลเรือน 3 ปี ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อความรู้ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงกระบวนการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้เหมาะสมกับสภาพความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ

3. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปปรับปรุง ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุน แนะนำ ให้การวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 1 บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดโดยตรง ได้แก่

- 1.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 5 คน
 - 1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานด้านการวางแผน จำนวน 5 คน
 - 1.3 หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 5 คน
 - 1.4 หัวหน้างานในฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ได้แก่ หัวหน้างานแผนงานและโครงการ หัวหน้างานวิเคราะห์งบประมาณ และหัวหน้างานข้อมูล สถิติและรายงาน ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 15 คน
- รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนและปัญหาการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2.2 แบบวิเคราะห์เอกสาร

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มประชากร และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) หาค่าความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

4.2 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

5. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

รายงานการวิจัยนำเสนอเป็น 5 บท ตามลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนเขตการศึกษา 1 รูปแบบการบริหารและระบบการวางแผนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย